

Н е б о ј ш а Р а т к о в и ћ

М е н а џ е р о б р а з о в н о г п р о г р а м а В и к и м е д и ј е
С р б и ј е

nebojsa.ratkovic@vikimedija.org

**П р о ј е к т н а н а с т а в а н а ч а с о в и м а
и н ф о р м а т и к е и м а т е м а т и к е – м о г у ћ н о с т и
В и к и м е д и ј е С р б и ј е з а д о д е љ и в а њ е г р а н т о в а**

Главна промена у савременој концепцији и пракси образовања и васпитања јесте померање тежишта са наставних садржаја на исходе, односно са наставних садржаја на процес учења и његове резултате. Школско учење треба да буде осмишљено тако да ученик заузима активну улогу у процесу стицања знања и развоја вештина. Основни циљ наставе јесте да подстакне развој ученика, који ће стечена знања умети да примени у практичном, свакодневном животу. Викимедија Србије од почетка свог рада 2005. године ради на остваривању ових циљева и на промовисању употребе Вики пројеката на исправан начин кроз пројекту наставу.

Образовни програм Викимедије Србије намењен је свим образовно-научним институцијама у земљи (школе, факултети, институти) и има за циљ ширење слободног и свима доступног знања, као и подизање свести о његовом значају. Основна визија је да се Википедија и њој сродни Вики пројекти популаризују и обогате новим садржајем, у академском окружењу. Образовни програм сачињен је од низа пројеката, који су прилагођени различитим циљним групама. Бројни су подаци који показују успех на овом пољу, међу којима су и лекција о Википедији у уџбенику из Информатике за други разред гимназије у издању Клета, три акредитације семинара за стручно усавршавање наставника који су регистровани у Калатогу Завода за унапређење образовања и васпитања, навођење Википедије у новом Оквиру дигиталних компетенција наставника као примера за коришћење дигиталних технологија током процеса заједничког идентификовања потреба и решавања проблема локалне и шире друштвене заједнице.

Уколико бисмо пројекту наставу дефинисали као посебан вид рада са децом који подразумева образовање искуством кроз увођење истраживачке методе у наставу,

видели бисмо да се задаци засновани на Вики пројектима уклапају у поменути концепт стицања знања кроз сопствена искуства у социјалном контексту, а на основу личних афинитета ученика. Како би оснажили, између осталих, наставнике математике и информатике да користе Вики пројекте у настави, Викимедија Србије годишње расписује конкурс за финансирање пројеката који подразумевају организовање предавања и радионица о уређивању Википедије у оквиру одређених предмета у средњим, вишим школама и факултетима и осмишљавање нових модела сарадње са образовним институцијама формалног или неформалног образовања. Циљ је да на овај начин подржимо наставнике који имају идеје и услове за реализацију пројеката, а немају финансијских средстава да их спроведу у дело.

Кроз програм додељивања грантова Викимедија Србије жели да подстакне појединце и/или организације да осмисле нове идеје и да их имплементирају. Неки пројекти не захтевају много средстава а уз добру вољу волонтера могу имати велике резултате. Неретко се дешава да исти прерасту у годишње пројекте са већим обимом активности и учешћем више волонтера. Викимедија Србије додељује две врсте грантова:

- Микрогрантове - у износу до 500 евра, конкурс се расписује сваке године крајем јануара или почетком фебруара, траје месец дана, а реализације је обавезна до краја године да се заврше,
- Годишњи грантови - у већим износима, конкурс се расписује у јулу и августу, реализација је од јануара наредне године.

На овај начин се повећава учешће волонтера, квантитет и квалитет слободног материјала на Вики пројектима. Активно се ради на децентрализацији и на ширењу активности у другим градовима Србије, па су повећање видљивости и едукација јавности још неки од циљева који се остварују овим грантовима.

Конкурси имају више тема, а у оквиру теме образовање ради се на остваривању сарадње са школама и факултетима у погледу имплементације образовних пројеката Викимедије Србије у поменутим институцијама. Под овим се подразумевају:

- организовање предавања и радионица о уређивању Википедије у оквиру одређених предмета у средњим, вишим школама и факултетима

- осмишљавање нових модела сарадње са образовним институцијама формалног или неформалног образовања
- умрежавање више организација и/или институција ради заједничке сарадње на пројектима већих обима

Кроз ово предавање радионичарског типа ћемо указати учесницима који су услови за конкурисање пројеката, које су све могућности и начини за реализацију пројеката и како се попуњава конкурсна документација. Желимо да резултат радионице буде осмишљено неколико идеја са којима ће учесници моћи да аплицирају на конкурсе Викимедије Србије који ће бити расписани током 2020. године.